

**Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar**

REGIONÁLIS ÉS KÖRNYEZETI GAZDASÁGTAN

nappali mesterszak

Mintatanterv, előtanulmányi rend, szakhaladási útmutató

(2016. őszi évfolyamtól érvényes)

Budapest, 2018. június 1.

Tartalomjegyzék

Alapadatok	3
Rövid szakleírás	3
Mintatantervi jelölésrendszer	3
Mintatanterv	4
Kötelezően és szabadon választható tantárgyak.....	6
Diplomamunka tantárgyak és a diplomamunka leadása.....	6
Előtanulmányi követelmények	7
Végbizonyítvány (abszolutórium)	7
Záróvizsga	7
Nyelvvizsga követelmények.....	7
Nyelvi képzés	8
Testnevelés és sport.....	8
Sarokszabályok – NFTV és TVSZ alapján – a hallgatói az állami ösztöndíjas képzési forma, illetve a hallgatói jogviszony fenntartásához	9
Tudásfejlesztés, tudásbővítés, tehetséggondozás	9

Alapadatok

Végzettségi szint: mesterfokozat

Tagozat: nappali

Szakképzettség: okleveles közgazdász regionális és környezeti gazdaságtan szakon

Finanszírozási forma: állami ösztöndíjas / önköltséges

Képzési idő: 4 félév

Rövid szakleírás

Mesterszakunkon olyan szakembereket képzünk, akik képesek területi, környezeti és ezekkel összefüggésben nemzetközi gazdasági folyamatok elemzésére, összetett problémák és összefüggések felismerésére, stratégiák és programok kidolgozásában való alkotó közreműködésre. Közgazdász diplomát adó mesterprogramunk végzett mérnökök jelentkezését is várja. Végzettjeink sikeresen helyezkednek el az államigazgatásban, az üzleti szférában és a civil társadalomban egyaránt.

A Regionális és környezeti gazdaságtan mesterszak sajátossága a felelős és jövőtudatos döntéshozatal, irányítás és tervezés elsajátítása különös tekintettel a fenntartható fejlődés és az éghajlatváltozás kihívásaira adható megoldásokra

A képzésben hangsúlyos a gyakorlatorientált szemlélet, a csapat- és projektmunka. Hallgatóink nemzetközi és hazai kutatási projektjeinkbe is bekapcsolódhatnak. A szak további különlegessége, hogy számos törzstárgy nemzetközi szemléletű, angol nyelvű előadásokon is hallgatható.

Mintatantervi jelölésrendszer

Tantárgy típusa

K: kötelező tantárgy

KV: kötelezően választható tantárgy

V: szabadon választható tantárgy

KR: kritériumkövetelmény

Záróvizsga tantárgy

ZV: záróvizsgatárgy

Heti óraszám

Heti óraszám = előadás óraszám + gyakorlat óraszám + laboratórium óraszám

Számonkérés módja

v: vizsga

f: (fél)évközi jegy

Kreditérték

Az Nftv. 108.§ 24.:kredit: a hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, amely a tantárgy, illetve tantervi egység vonatkozásában kifejezi azt a becsült időt, amely meghatározott ismeretek elsajátításához, a követelmények teljesítéséhez szükséges; egy kredit átlagosan harminc tanulmányi munkaórát jelent, a kredit értéke – feltéve, hogy a hallgató teljesítményét elfogadták – nem függ attól, hogy a hallgató tudása milyen értékelést kapott.

Jelölési példa

Példa: Kvantitatív módszerek K – 4/v/5

Jelentése: Kötelező tantárgy, heti 4 kontaktórással, vizsgával záruló, 5 kredites.

Egyéb megjegyzések a mintatantervhez

A mintatanterv az Nftv. 49.§ (4) bekezdés szerinti ajánlott tanterv, amely a tantervben szereplő tárgyak, kritériumkövetelmények olyan elosztása félévekre, amelyet átlagos ütemben haladni akaró hallgató úgy követhet, hogy eleget tesz minden tantárgy felvételénél az előtanulmányi követelményeknek, így tanulmányi követelményeit a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési idő alatt teljesítheti. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) szabályozza a hallgatók számára a hallgatói jogviszonyból eredő egyes jogokat és kötelezettségeket. Ezenkívül a tanulmányok folytatásának keretét, lehetőségeit a szakra és a tantárgyakra vonatkozó leírások fogalmazzák meg.

A képzés során a tantárgyak egy része egymásra épül, bizonyos tantárgyak felvételéhez szükséges egy vagy több tantárgy korábbi teljesítése. Ez az ún. előkövetelmény, azaz egy adott tantárgy, tantervi egység felvételéül előírt teljesített tantárgy. Az előkövetelmények teljesítését a szak előtanulmányi rendje, azaz a szak mintatantervében szereplő tantárgyak előkövetelményeinek összessége szabja meg.

A mintatanterv és az előtanulmányi rend szerinti haladás az órarendtervezés szempontjából is indokolt, mivel a félévek órarendje tanévenként ugyanazon szerkezetben készül. Így az ajánlott haladástól való eltérések – a későbbi tantárgyfelvétel során – nem várt ütközéseket okozhatnak, továbbá figyelembe kell venni, hogy a tantárgyak többsége nem mind a két félévben indul.

Mintatanterv

Őszi féléves kezdés

Tantárgymegnevezés	Típus	ZV	1.	2.	3.	4.
1. félév						
Közgazdaságtan	K		2/f/3			
Kvantitatív módszerek	K		4/f/5			
Környezetgazdaságtan	K	ZV	3/v/5			
Regionális gazdaságtan	K	ZV	4/v/5			
Térinformatika	K		3/f/4			
Gazdaság- és társadalomföldrajz	K		2/f/3			
Szabadon választható tárgy I.	V		2/f/3			
2. félév						
Regionális és környezeti elemzési módszerek	K			2/f/3		
Regionális politika	K			2/v/3		
Fenntartható környezet- és erőforrás gazdálkodás	K	ZV		4/v/5		
Az EU környezet- és regionális politikája	K			4/f/5		
Környezet- és városszociológia	K			4/f/5		
Településgazdálkodás	K			4/v/5		
Szabadon választható tárgy II.	V			2/f/3		
3. félév						
Térségi gazdaságfejlesztés	K	ZV			4/v/5	
Telephely- és agglomerációs elméletek	K				4/v/5	
Környezetmenedzsment rendszerek	K	ZV			4/v/5	
Régió- és városmarketing	K				4/f/5	
Diplomatervezés 1.	KV				11/f/12	
4. félév						
Helyi fejlesztés- és társadalompolitika	K					2/f/3
Városgazdálkodás és urbanisztika	K					4/v/5
Ágazati fenntarthatósági elemzések	K					4/f/5
Versenyképességi elemzések	K					4/v/5
Diplomatervezés 2.	KV					12/f/13
Összesen:			21/2v/28	22/3v/29	27/3v/32	26/2v/31

A mintatanterv félévei a tavaszi féléves indulásnál az őszi féléves mintatanterv 2., 1., 4. és 3. félévi sorrendben teljesítendők, annyi módosítással, hogy a Diplomatervezés 1. és 2. az utolsó előtti és az utolsó félévre esik.

Megjegyzés: A záróvizsga témakörök (Regionális gazdaságtan, Fenntartható környezet- és erőforrás-gazdálkodás, Környezeti teljesítményértékelés) több tárgy anyagából kerültek összeállításra, amelyet a fenti táblázatban jelöltünk (ZV).

Kötelezően és szabadon választható tantárgyak

Kötelezően választható tantárgyak (KV) a Diplomatervezés 1. és 2. tantárgyak, amelyeket a gyakorlati ismeretek alkalmazása, illetve a szakmai önálló munkavégzésre való felkészítés érdekében készítenek és prezentálnak a hallgatók.

Diplomatervezés 1. tantárgynál a hallgatónak témát és konzulenszt kell választania, továbbá úgynevezett témakiíró feladatlapot kitöltenie és a megadott határidőig leadnia. A témakínálat áttekintő jelleggel áll rendelkezésre, amely mutatja a lehetséges kutatási területeket, azonban a téma véglegesítése minden esetben a konzulenssel közösen történik.

E tárgyknál a hallgatónak folyamatos konzultációt kell folytatnia konzulensével/témavezetőjével, amelyhez kapcsolódóan a személyes találkozásokat, e-mailváltásokat folyamatosan vezetni kell egy konzultációs adatlapon. A Diplomatervezés 1. és 2. készítése során a hallgatóknak a tanszék által előírt formai követelményeket kell teljesíteniük.

A feladatokat elektronikusan a konzulensnek kell megküldeni a félévben megadott határidőre. A feladatról a félév végén a hallgató prezentációt tart az oktatókból álló bizottság számára.

A szabadon választható (V) tantárgyak körébe a kar, illetve az egyetem összes, mesterképzési szinten kínált tárgya beletartozik. Ezekből 6 kreditértéket kell teljesíteni.

Diplomatervezés tantárgyak és a diplomamunka leadása

A hallgató a Diplomatervezés 1. és a Diplomatervezés 2. tantárgyak keretében (a 3. és 4. félévben) konzulensi támogatással készül fel a diplomamunka leadására. E tantárgyak kreditesek, érdemjeggyel zárulnak.

A diplomamunka készítését a tanszéki belső konzulens végig figyelemmel kíséri. Alapvetően ebben a szakaszban a hallgatótól önállóságot várunk el. A félév során szükség szerinti alkalommal van lehetősége egyénileg konzultálni a belső tanszéki témavezetőjével, valamint csoportos konzultáció során tartott prezentációk állnak a hallgatók rendelkezésre a félév során, amelyeknek a célja a hallgatók diplomakészítésének és záróvizgára való felkészítésének segítése.

Az – abszolutórium megszerzése után – leadott diplomamunkákat bírálók értékelik. Majd a hallgató a diplomamunkájára a záróvizsgán kap érdemjegyet, amely a diploma minősítésébe számít bele.

Előtanulmányi követelmények

A Diplomatervezés 1. tantárgy előfeltétele a képzéshez tartozó min. 45 kredit megszerzése. A Diplomatervezés 2. tantárgy előtanulmányi feltétele a Diplomatervezés 1. tantárgy teljesítése. A Diplomatervezés 1. és 2. tantárgyak egyszerre is felvehetők a képzéshez tartozó min. 80 kredit teljesítése esetén.

További előtanulmányi követelmények:

Tantárgy	Előkövetelmény
Térségi gazdaságfejlesztés	Regionális gazdaságtan, Környezetgazdaságtan
Környezetmenedzsment rendszerek	Regionális gazdaságtan
Régió- és városmarketing	Regionális politika, Regionális gazdaságtan

Végbizonyítvány (abszolutórium)

A hallgató a mintatantervben foglalt összes tanulmányi kötelezettségének teljesítése – a mintatanterv szerinti 120 kredit megszerzése – után megkapja a tanulmányok lezárását igazoló végbizonyítványt (abszolutóriumot). Ez a bejegyzés, illetve dokumentum a záróvizsgára bocsáthatóság előfeltétele.

A TVSZ 67.§ (1) alapján megszűnik a hallgató hallgatói jogviszonya tanulmányainak befejeztével, végbizonyítvány (abszolutórium), illetve oklevél megszerzésével az adott szakon (képzésen), az adott képzési ciklust követő első záróvizsga időszak utolsó napján.

Záróvizsga

A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A hallgató szakonként (képzésenként) külön záróvizsgát tesz. A záróvizsga a tantervben meghatározottak szerint több részből álló összefoglaló, szintetizáló jellegű vizsga, amelynek sikeres letétele a hallgató tanulmányainak lezárását jelenti. A záróvizsga elemei: (1) a diplomamunka nyilvános megvédése; (2) a záróvizsgatárgyak anyagából adott vizsgafeleletek, amelynek során a hallgató a záróvizsgatantárgyak tartalmára alapozva összetett módon fejt ki az adott tételket, témaköröket.

A záróvizsga általános szabályait a TVSZ tartalmazza, a mesterszakra, illetve a tartalomra vonatkozó részletes szabályokat a szakot (képzést) gondozó tanszék véleménye alapján a kar adja meg. Ha a hallgató a záróvizsgán nem jelenik meg, teljesítménye nem értékelhető. Igazolatlan távolmaradás esetén a záróvizsga megismétlésére rendelkezésre álló

vizsgaalkalmak száma eggyel csökken. Sikeres a záróvizsga, ha a vizsgázó a záróvizsga minden részében legalább elégséges érdemjegyet szerzett. Sikeres záróvizsga nem javítható. A ZVB által elégtelenre minősített szakdolgozat, diplomamunka egy alkalommal, új szakdolgozat, diplomamunka elkészítésével javítható legkorábban a következő záróvizsga időszakban. Amennyiben a hallgatónak valamelyik záróvizsga tantárgy vizsgája volt sikertelen, csak abból kell javító vizsgát tennie. A javításra a sikertelen záróvizsgát követő két hónapon belül nem kerülhet sor. Diplomamunka csak egy alkalommal javítható, illetve pótolható; a záróvizsgán sikertelenül (elégtelennel) végződő záróvizsgatárgy két alkalommal ismételhető.

Nyelvvizsga követelmények

A mesterfokozat megszerzéséhez angol nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga, vagy egy másik élő idegen nyelvből középfokú (B2) komplex típusú, a képzés területének megfelelő szaknyelvi nyelvvizsga, vagy államilag elismert felsőfokú (C1) komplex típusú általános nyelvvizsga, vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

Nyelvi képzés

A hallgatók nyelvtudásának fejlesztését, bővítését az Idegen Nyelvi Központ segíti, a nyelvvizsgák szervezését, bonyolítását az INYK keretén belül működő BME Nyelvvizsgaközpont végzi.

Az általános nyelvi tartalmú tárgyak 0 kreditesek, ezek keretében angol, francia, holland, német, olasz, orosz, japán, spanyol kurzusok indulnak heti 1x2 vagy 2x2 órában a kezdőtől (A1) a felsőfokú (C1) vagy akár a közel anyanyelvi beszélő (C2) szintig. Ezeknek a kurzusoknak a felvételét az egyetem **ingyenes támogatási egységekkel** biztosítja nappali képzéses hallgatóinak: $1*2 \text{ óra} = 1 \text{ egység} / 2*2 \text{ óra} = 2 \text{ egység}$. A nappali tagozatos BSc/BA képzéseken összesen 8 ilyen egységet használhatnak fel. Továbbiak 10 000 Ft/egység áron vásárolhatók.

A szaknyelvi kurzusokat (műszaki nyelv; kommunikációs készségfejlesztés; üzleti nyelv – menedzserkommunikáció; kultúraközi kommunikáció; EU-szaknyelv; karspecifikus szaknyelvi kurzusok) az egyetem nappali képzéses hallgatói tanulmányaik alatt bármikor **térítésmentesen** felvehetik, tehát nem kerülnek nyelvi egységbe. Mindegyik **2 kredit értékű**, felvételi szabályaik megegyeznek az egyetem többi szabadon választott tárgyával.

Az Idegen Nyelvi Központ honlapján (www.inyk.bme.hu) az oktatás / hallgatói nyelvoktatás / tárgyfelvétel - útvonalon teljes tájékoztatást kaphat.

Testnevelés és sport

Testnevelés tantárgy a mesterszakon – nem kötelező – szabadon választható lehetőség (az esetleges térítési kötelezettséggel kapcsolatos részletekről a Testnevelési Központ weboldalán www.uj.tnt.bme.hu tájékozódhat). A tantárgy teljesítése aláírás felvétel esetén bejegyzéssel zárul.

A tantárgyi választékot és a sportolási lehetőségeket a Testnevelési Központ biztosítja. A tantárgy teljesítésére és a további sportolási lehetőségekre a BME Sportközpont áll rendelkezésre. A kínálatban több, mint harminc sportolási ág szerepel.

A tantárgy felvételével, a teljesítés módjával valamint a sportolási lehetőségek megismerésével kapcsolatosan a Testnevelési Központ, illetve annak honlapja ad részletes eligazítást.

Sarokszabályok – NFTV és TVSZ alapján – a hallgatói az állami ösztöndíjas képzési forma, illetve a hallgatói jogviszony fenntartásához

A tanulmányokra vonatkozó mindenkor alapvető szabályokat a Nemzeti felsőoktatási törvény paragrafusaira épülve a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg. A legfontosabb alapszabályok – sarokszabályok –, amelyek a tanulmányok idejét, valamint a hallgató minimum-teljesítményét előírják, a következők:

- Átsorolás állami ösztöndíjas formáról önköltségesre:
 - önköltséges képzési formára kell azt a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót, aki az utolsó két aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT-államban olyan részképzésen, amelyben folytatott tanulmányai az Egyetemen folyó szakos tanulmányaiba beszámíthatók – nem teljesített legalább harminchat kreditet vagy nem érte el a 139/2015. Korm.rendelet szerinti képzési területen, az átsorolásnál figyelembe veendő időszakra előírt értékű súlyozott tanulmányi átlagot. (Ez az átlag a különböző időszakok esetén eltérő.)
 - a hallgatók magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben tizenkét féléven át folytathatnak tanulmányokat a felsőoktatásban (egyéni támogatási idő). Ha a hallgató kimerítette az egyéni támogatási időt, akkor csak önköltséges képzési formában folytathat tanulmányokat a felsőoktatásban;
 - az adott képzésen rendelkezésre álló idő 2 félévvel hosszabb, mint az adott tanulmányokhoz tartozó képzési és kimeneti követelményekben szereplő képzési időtartam. Ha a hallgató a képzéshez rendelkezésre álló támogatási idő alatt az adott fokozatot (oklevelet) nem tudja megszerezni, a tanulmányait e szakon önköltséges képzési formában folytathatja akkor is, ha az egyéni támogatási időt egyébként még nem merítette ki.

- Elbocsátás:
 - Tanulmányi okból történő elbocsátás
 - ha a hallgató a végbizonyítványt – szakon folytatott – tanulmányok megkezdésétől számított, a képzési és kimeneti követelményekben megadott képzési idő kétszeresének letelte előtt nem szerzi meg;
 - ha azonos szakján, ugyanazon tantárgyból tett sikertelen vizsgáinak (szigorlatainak), összesített száma eléri a hatot;
 - azonos szakján, ugyanazon tantárgy kreditpontját hatszori tantárgyfelvétel után sem szerzi meg;
 - halmozott súlyozott tanulmányi átlaga alapképzésben a beiratkozást követő 4. aktív félév végén nem éri el a 2,25 értéket, illetve mesterképzésben a beiratkozást követő 2. aktív félévben a 2,50 értéket;
 - utolsó 3 aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT tagállamban olyan képzésen, amely beszámítható a BME szakos képzésébe – nem szerzett legalább 20 kreditet;
 - amennyiben jogviszonya korábban megszűnt, de az adott képzésre felvételi eljárásban újra felvételt nyert, a beiratkozástól számított első 3 aktív félévében – amelyben nem vett részt valamely EGT tagállamban olyan képzésen, amely beszámítható a BME szakos képzésébe – nem szerzett legalább 10 kreditet;
 - Be nem jelentkezés miatti elbocsátás
 - ha a hallgató egymást követő 3. alkalommal nem jelentette be sem tanulmányai folytatását, sem annak szüneteltetését;
 - ha a hallgató a hallgatói jogviszony szüneteltetésének két féléves időtartamát követően sem regisztrálja magát;
 - Átvétel miatti elbocsátás
 - ha a hallgató átvételt nyert más szakra, intézménybe, képzési helyre vagy képzési nyelvet, illetve munkarendet váltott;
 - Passzív félévszámtúllépés miatt
 - amennyiben a hallgatói jogviszony adott szakon (képzésen) történő szüneteltetése meghaladja ciklusokra bontott képzési formákban a 4, osztatlan képzési formákban a 6 félévet;
 - Fizetési hátralék miatti elbocsátás
 - amennyiben a hallgatónak a felszólítást követő türelmi időszak letelte után is van lejárt határidejű fizetési kötelezettsége;
 - Fegyelmi úton történő elbocsátás
 - a hallgató összes szakján (képzésén) az intézményből való kizárás fegyelmi határozata alapján;

A fentiek részleteit, illetve további szabályokat a TVSZ tartalmazza, itt csak a legfontosabb alapszabályokat emeltük ki (amik időközben változhatnak is).

Gyakorlati szempontból alapvető és visszatérő sarokszabálynak tekinthető az, hogy az egyes tantárgyak meghirdetését, leírását, a teljesítéséhez kötött feltételeket stb. a konkrét tantárgyat oktató intézet, tanszék előírásai szabályozzák. Egy tantárgy felvételekor ezek tanulmányozása elengedhetetlen. Ezeket a leírásokat tartalmazzák a Tantárgyi adatlapok.

Figyelem! Jelen szakhaladási útmutató az érvényes mintatanterv, előtanulmányi rend és a kapcsolódó szabályok szerint készült. Ez a tájékoztató segítséget nyújt abban, hogy tanulmányait tervszerűen és sikeresen folytassa. Felhívjuk figyelmét, hogy a jövőben lehetséges törvényi, rendeleti szabályozók esetleg módosíthatják a jelen útmutatóban leírtakat. Az esetleges módosításokról a tanulmányai során jelzést kap, hogy ezek a mintatanterv szerinti teljesítésében ne okozzanak problémát.

Tudásfejlesztés, tudásbővítés, tehetséggondozás

A BME GTK-n két kari szakkollégium működik: a 2007-ben alakult gazdaság és társadalomtudományi területen működő Liska Tibor Szakkollégium és a 2012-ben alakult társadalom, kommunikáció és médiatudományi területen működő KommOn Kommunikációs Szakkollégium. Továbbá sok GTK-s hallgató tagja az egyetemi EHK-hoz tartozó Management Szakkollégiumnak, amelyben a GTK-s hallgatók évek óta vezetői szerepet is vállalnak.

A BME GTK több mint 70 európai felsőoktatási intézménnyel kötött Erasmus+ hallgatói és oktatói/szakmai mobilitási szerződést. A korábbi Erasmus program keretében az elmúlt években több száz hallgató utazott ki, illetve közel ugyanennyi érkezett a karra. A legtöbb hallgató Németországba, Olaszországba, Ausztriába, Portugáliába és Spanyolországba jelentkezett, míg sokan érkeznek Franciaországból, Németországból, Spanyolországból és Portugáliából.

A GTK az egyetemi előírásokkal összhangban szigorú pályáztatási rendszert alkalmaz évek óta, melyben domináns részt képez a tanulmányi és szakmai munka (TDK, Szakkollégium).

A hallgatóknak lehetőségük van Tudományos Diákköri Konferencián részt venni.

A Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar egyik fontos eseménye az évente megrendezett TDK-konferencia. Rendezvényeinkkel a hallgatóknak olyan fórumot kívántunk és kívánunk biztosítani, amelyen a tudományos munka felé tett első lépéseiről számolhatnak be. A hallgatóktól és így a benyújtott dolgozatoktól azt várjuk el, hogy a szerzők a hivatalos tananyagot túl foglalkozzanak a választott témával. Ez egyrészt az alkalmazott módszertanban jelenik meg, másrészt pedig a témaválasztásban, amikor az oktatás során csak érintőlegesen tárgyalt kérdéseket vizsgálják meg alaposabban vagy a megtanult ismeretek birtokában a tantermi foglalkozásokban nem szereplő problémaköröket veszik bonckés alá. A TDK-dolgozatok szerzőit oktatók segíti munkájukban, ebből az együttműködésből számos esetben később diplomamunka is születik.

A Környezetgazdaságtan Tanszéken akár angol nyelvű szakmai szekcióban is részt vehet angol nyelven készített munkájával.

Továbbá a képzést követően azok, akik a tudományos életben képzelik el jövőjüket és kutatással szeretnének foglalkozni, jelentkezhetnek és felvételizhetnek a Gazdálkodás- és Szervezéstudomány Doktori Iskolába, illetve más felsőoktatási intézmény társadalomtudományi doktori iskolájába.